

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/128/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200511
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6019200511.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: maloletý O. K., nar. XX. T.Ó. XXXX, bytom I. B. XX, Z. Z., zákonne zastúpený matkou W. W. K., nar. XX. W. XXXX, bytom I. B. XX, Z. Z., právne zast. Mgr. Robertom Antalom, advokátom so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu a posudkových činností Banská Bystrica, so sídlom Trieda SNP 75, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-120 zo dňa 29. septembra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-120 zo dňa 29. septembra 2020 z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) právoplatným uznesením č.k. 27Sa/12/2019-120 zo dňa 29. septembra 2020 postupom podľa § 171 ods. 1 a § 467 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a trovy kasačného konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 12. augusta 2019 domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí rodiny č. BB2/OPPnKĹZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 - ktorým nebol maloletému žalobcovi

priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla - a uvedené prvostupňové rozhodnutie orgánu verejnej správy potvrdil. Žalovaný dňa 15. novembra 2019 vydal na základe súhlasu krajského súdu s uspokojením žalobcu nové rozhodnutie č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant, ktorým rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odboru sociálnych vecí a rodiny č. BB2/OPPnKŤPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 podľa § 59 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej „zák. č. 71/1967 Zb.“) zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na nové konanie a rozhodnutie. Žalobca na výzvu krajského súdu doručil podanie zo dňa 11. decembra 2019, v ktorom uviedol, že novým rozhodnutím žalovaného je uspokojený. Krajský súd uznesením č.k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 postupom podľa § 107 ods. 4 písm. a) SSP konanie zastavil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania s poukazom na § 170 písm. b) SSP. Proti predmetnému uzneseniu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania podal žalobca kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 7Sžsk/14/2020 zo dňa 21. apríla 2020 tak, že uznesenie krajského súdu v napadnutej časti o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačný súd uviedol, že v prípade zastavenia konania pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vo všeobecnosti postupuje podľa § 170 písm. b) SSP. Z tejto všeobecnej zásady existuje zákonná výnimka zakotvená v § 171 ods. 1 SSP, pričom súd pri rozhodovaní o trovách zastaveného konania musí najprv posúdiť, či nie sú splnené zákonné podmienky na použitie § 171 ods. 1 SSP, teda či nejde o uvedenú výnimku, a len v prípade, že to tak nie je, rozhodne o trovách zastaveného konania podľa § 170 písm. b) SSP. V odôvodnení ďalej uviedol, že dôvod zastavenia konania podľa § 101 ods. 4 písm. a) SSP predstavuje prípad, kedy je nevyhnutné posudzovať procesnú zodpovednosť účastníkov za zastavenie konania vo vzťahu k povinnosti znášať trovy konania podľa § 171 ods. 1 SSP. Konštatoval, že krajský súd nevzal do úvahy osobitnú úpravu náhrady trov konania podľa § 171 ods. 1 SSP, keď výrok o zastavení konania premietol do rozhodnutia o trovách konania len odkazom na všeobecnú úpravu v zmysle § 170 písm. b) SSP.

3. Krajský súd uviedol, že na základe rozhodnutia kasačného súdu znovu posúdil všetky okolnosti rozhodné pre vydanie rozhodnutia o náhrade trov konania, viazaný právnym názorom kasačného súdu. Dôvodom zastavenia konania o preskúmanie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného bolo vydanie nového rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPP KPC/SOC/2019/5367/2Ant zo dňa 05. novembra 2019, ktorým bol žalobca uspokojený, čím došlo k zániku predmetu súdneho prieskumu vymedzeného žalobou. K zrušeniu, resp. nahradeniu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného došlo z dôvodu, že v komplexnom posudku žalovaného bol peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla navrhnutý, a preto je v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu veci úlohou prvostupňového orgánu verejnej správy zistiť všetky podstatné skutočnosti, ktoré sú u maloletého žalobcu podľa príslušných ustanovení zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu rozhodujúce pre priznanie nároku na uvedený príspevok. Keďže išlo o pochybenie na strane žalovaného - ktoré žalovaný sám uznal vydaním nového rozhodnutia č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant zo dňa 05. novembra 2019, ktorým žalovaný rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na nové konanie a rozhodnutie. V dôsledku toho krajský súd konanie zastavil s poukazom na § 101 ods. 4 písm. a) SSP a na vyjadrenie žalobcu, že bol uspokojený, a uvedené skutočnosti vyhodnotil so záverom, že zastavenie konania procesne zaviniť žalovaný. Preto o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 171 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania pred krajským súdom a zaviazal žalovaného k ich náhrade. Krajský súd zároveň rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov kasačného konania tak, že žalobcovi, ktorý bol v kasačnom konaní plne úspešný, priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania a zaviazal žalovaného k ich náhrade.

II.

Kasačná sťažnosť

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

5. V kasačnej sťažnosti žalovaný uviedol, že krajský súd uznesením č. k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 postupom podľa § 101 ods. 4 písm. a) SSP konanie zastavil a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti predmetnému uzneseniu v časti o náhrade trov konania podal žalobca kasačnú sťažnosť. Kasačný súd uznesením sp.zn. 7Sžsk/14/2020 zo dňa 21. apríla 2020 predmetné uznesenie krajského súdu v napadnutej časti o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačný súd konštatoval, že krajský súd nevzal do úvahy osobitnú úpravu náhrady trov konania podľa § 171 ods. 1 SSP, keď výrok o zastavení konania premietol do rozhodnutia o trovách konania len odkazom na všeobecnú úpravu v zmysle § 170 písm. b) SSP. Krajský súd na základe predmetného uznesenia kasačného súdu znovu posúdil všetky okolnosti rozhodné pre vydanie rozhodnutia o náhrade trov konania a uznesením č.k. 27Sa/12/2019-120 zo dňa 29. septembra 2020 uložil žalovanému povinnosť v plnom rozsahu nahradiť žalobcovi dôvodne vynaložené trovy konania na krajskom súde a trovy kasačného konania.

6. Žalovaný nesúhlasil s výrokom krajského súdu o náhrade trov kasačného konania, nakoľko tieto trovy nezavinil. Podľa názoru žalovaného krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď mu uložil nahradiť žalobcovi trovy kasačného konania, ktoré vznikli bez jeho zavinenia.

7. Dôvodom na podanie kasačnej sťažnosti žalobcu bola nesprávna právna aplikácia príslušných ustanovení SSP zo strany krajského súdu v prvotnom rozhodnutí o náhrade trov konania a nie zavinené konanie žalovaného. Z konštatovania kasačného súdu jednoznačne vyplýva, že krajský súd nevzal do úvahy osobitnú úpravu náhrady trov konania, a pokiaľ by krajský súd bol rozhodol v súlade so zákonom, neboli by vznikli trovy kasačného konania. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na § 171 ods. 2 SSP, podľa ktorého ak účastník konania procesne zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, krajský súd prizná náhradu týchto trov ostatným účastníkom konania. Krajský súd môže priznať ostatným účastníkom konania náhradu trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, len za situácie, že účastník konania, t.j. v predmetnom prípade žalovaný, procesne zavinil vznik týchto trov. Vznik týchto trov konania v tomto prípade žalovaný nezavinil, preto je uloženie povinnosti žalovanému nahradiť trovy kasačného konania nedôvodné.

8. Na základe týchto skutočností žalovaný navrhol kasačnému súdu, aby uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sa/12/2019-120 zo dňa 29. septembra 2020 v napadnutej časti výroku o trovách kasačného konania zrušil.

III.

Vyjadrenie žalobcu ku kasačnej sťažnosti

9. Žalobca v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že považuje uznesenie krajského súdu za vecne správne a zákonné. Nakoľko mal v konaní úspech celkom, krajský súd správne rozhodol o tom, že žalovaný je povinný v plnom rozsahu nahradiť žalobcovi dôvodne vynaložené trovy konania na krajskom súde a aj trovy kasačného konania.

10. K námietke žalovaného, že trovy kasačného konania nezavinil, žalobca poukázal na skutočnosť, že ustanovenie § 171 ods. 2 SSP na tento prípad nedopadá, nakoľko upravuje situáciu tzv. zbytočných trov konania, ktorých vznik zavinil niektorý z účastníkov konania. V takom prípade aj v konaní úspešný účastník, ak zavinil vznik zbytočných trov alebo zmaril procesný úkon a pod., môže byť súdom zaviazaný k ich náhrade v prospech ostatných účastníkov konania. V danom prípade však žiaden z účastníkov konania nezavinil vznik trov kasačného konania. Kasačnú sťažnosť podal žalobca v súlade so zákonom na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov, pričom kasačný súd jeho sťažnosti vyhovel a teda žalobca bol aj v konaní pred krajským a aj pred kasačným súdom plne úspešný a má právo na náhradu trov týchto konaní.

11. Skutočnosť, že krajský súd rozhodol o náhrade trov súdneho konania pôvodne vecne nesprávnym rozhodnutím, v žiadnom prípade neznamená, že by neúspešný účastník nebol povinný trovy kasačného konania úspešnému účastníkovi nahradiť s odôvodnením, že trovy kasačného konania vlastne zavinil krajský súd. Opravné prostriedky sú bežnou súčasťou procesných predpisov práve z dôvodu, že zákon predpokladá možnosť vecne nesprávnych, nezákonných rozhodnutí, či už správnych orgánov alebo súdov.

12. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v súlade s § 455 SSP bez pojednávania, a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného nie je dôvodná.

14. Podľa § 101 ods. 1 SSP žalovaný orgán verejnej správy môže podať správne súdu návrh na uspokojenie žalobcu vydaním nového rozhodnutia, opatrenia alebo vykonaním iného úkonu, ak sa tým nezasiahne do práv, právom chránených záujmov alebo povinností tretích osôb a správny súd vo veci ešte nerozhodol.

15. Podľa § 101 ods. 2 SSP správny súd uznesením rozhodne o vydaní alebo nevydaní súhlasu s postupom podľa odseku 1. V uznesení o vydaní súhlasu správny súd súčasne určí lehotu, v ktorej je potrebné vydať nové rozhodnutie, opatrenie alebo vykonať iný úkon a oznámiť ho správne súdu. Márnym uplynutím tejto lehoty stráca uznesenie o vydaní súhlasu svoje účinky a správny súd pokračuje v konaní.

16. Podľa § 101 ods. 3 SSP, ak orgán verejnej správy v lehote podľa odseku 2 doručí správne súdu rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonaní iného úkonu podľa odseku 1, zašle ho predseda senátu žalobcovi spolu s výzvou, aby sa v určenej lehote vyjadril, či bol orgánom verejnej správy uspokojený. Zmeškanie lehoty nemožno žalobcovi odpustiť.

17. Podľa § 101 ods. 4 písm. a) SSP správny súd konanie uznesením zastaví, ak žalobca oznámil, že je uspokojený.

18. Podľa § 101 ods. 6 SSP rozhodnutie, opatrenie alebo iný úkon podľa odseku 1 nadobúda právoplatnosť alebo obdobné právne účinky dňom právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu o zastavení konania podľa odseku 4. Tým istým dňom zanikajú právne účinky napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného úkonu orgánu verejnej správy.

19. Podľa § 170 písm. b) SSP žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak bolo konanie zastavené.

20. Podľa § 171 ods. 1 SSP, ak účastník konania procesne zavinil odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania.

21. Podľa § 171 ods. 2 SSP, ak účastník konania procesne zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, správny súd prizná náhradu týchto trov ostatným účastníkom konania.

22. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

23. Podstata povinnosti hradiť trovy konania spočíva v tom, že súd zaviaže jedného účastníka konania

nahradiť druhému účastníkovi buď celkom, alebo sčasti trovy konania (ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva), ktoré v priebehu konania tento druhý účastník už zaplatil. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (okrem zákonom stanovených prípadov, kedy je miera úspechu irelevantná) vychádza súd zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) alebo zo zásady zodpovednosti za zavinenie alebo náhodu. Na základe uvedených teoretických východísk rozhodnutie o trovách konania je neoddeliteľne späté s rozhodnutím vo veci samej. Preto ak v dôsledku odvolania niektorého z účastníkov proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa kasačný súd zruší prvostupňové rozhodnutie vo veci samej a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v následnom (novom) rozhodnutí musí súd prvého stupňa znovu rozhodnúť aj o trovách konania.

24. Kasačný súd mal z obsahu súdneho spisu preukázané, že žalobca sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019, ktorým zamietol odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí rodiny č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019, ktorým nebol maloletému žalobcovi priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Následne žalovaný dňa 15. novembra 2019 na základe súhlasu krajského súdu s uspokojením žalobcu vydaním nového rozhodnutia, vydal rozhodnutie č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant, ktorým rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odboru sociálnych vecí a rodiny č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Na základe uvedeného krajský súd zastavil konanie s odkazom na § 101 ods. 4 písm. a) SSP vzhľadom na nové rozhodnutie žalovaného zo dňa 15. novembra 2019 a vyjadrenie žalobcu, že bol uspokojený. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Kasačný súd uznesením sp.zn. 7Sžsk/14/2020 zo dňa 21. apríla 2020 rozhodol tak, že uznesenie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že krajský súd nevzal do úvahy osobitnú úpravu náhrady trov konania podľa § 171 ods. 1 SSP, keď výrok o zastavení konania premietol do rozhodnutia o trovách konania len odkazom na všeobecnú úpravu v zmysle § 170 písm. b) SSP.

25. Zo spisu krajského súdu vyplýva, že v rámci súdneho konania žalovaný vydal nové rozhodnutie č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5367/2Ant zo dňa 15. novembra 2019, ktorým rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odboru sociálnych vecí a rodiny č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/25924-4 zo dňa 14. februára 2019 podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zrušil a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, na základe ktorého došlo aj s poukazom na vyjadrenie žalobcu zo dňa 11. decembra 2019 k jeho uspokojeniu.

26. Žaloba žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC-/SOC/2019/5367/Ant zo dňa 04. júna 2019, bola v zmysle uvedeného podaná dôvodne. Vzhľadom na nové rozhodnutie žalovaného zo dňa 15. novembra 2019 a vyjadrenie žalobcu, že bol uspokojený, krajský súd konanie s odkazom na § 101 ods. 4 písm. a) SSP zastavil.

27. Žalobca napadol uznesenie krajského súdu č.k. 27Sa/12/2019-81 zo dňa 20. decembra 2019 v časti o trovách konania, pričom trovy konania, ktoré vynaložil na uplatňovanie, resp. bránenie jeho práva, boli dôvodné. Žalovaný tým, že v priebehu súdneho konania uspokojil nárok žalobcu, nesie procesnú zodpovednosť za zastavenie konania, lebo vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia došlo pre pochybenie na strane žalovaného, ktoré sám uznal vydaním nového rozhodnutia.

28. V danom prípade má kasačný súd za to, že nemožno skúmať dôvodnosť, resp. nedôvodnosť pôvodného rozhodnutia krajského súdu v časti výroku o trovách konania, ale treba skúmať procesné zavinenie účastníkov konania a následne účelnosť vynaložených trov konania, pričom žalobca bol práve na základe podanej kasačnej sťažnosti úspešný, na základe čoho mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania pred krajským a následne kasačným súdom.

29. Kasačný súd sa stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a skonštatoval, že po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k zhodnému záveru ako krajský súd. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a rozhodol podľa § 461 SSP tak, že kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

30. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich úplnú náhradu.

31. O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

32. Toto uznesenie kasačného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.